

PÆDAGOGISKE LÆREPLANER

Indledning

I dagtilbudsloven § 8 står der, at det enkelte dagtilbud skal udarbejde en pædagogisk læreplan. Denne læreplan skal beskrive dagtilbuddets mål for børns læring indenfor følgende temaer:

1. **Barnets alsidige personlige udvikling**
2. **Sociale kompetencer**
3. **Sprog udvikling**
4. **Krop og bevægelse**
5. **Natur og naturfænomener**
6. **Kulturelle udtryksformer og værdier**

Viborg Kommune har besluttet, at der yderligere skal arbejdes med overgange fra dagpleje til daginstitution samt fra daginstitution til skole. Der skal ligeledes opsættes mål i forhold til børn med særlige behov.

Formål:

§ 7. børn i dagtilbud skal have et fysisk, psykisk og æstetisk børnemiljø, som fremmer deres trivsel, sundhed, udvikling og læring.

Stk. 2. Dagtilbud skal i samarbejde med forældrene give børn omsorg og understøtte det enkelte barns alsidige udvikling og selvværd samt bidrage til, at børn får en god og tryk opvækst.

Stk. 3. Dagtilbud skal fremme børns læring og udvikling af kompetencer gennem oplevelser, leg og pædagogisk tilrettelagte aktiviteter, der giver børn mulighed for fordybelse, udforskning og erfaring.

Stk. 4. Dagtilbud skal give børn medbestemmelse, medansvar og forståelse for demokrati. Dagtilbud skal som led heri bidrage til at udvikle børns selvstændighed, evner til at indgå i forpligtende fællesskaber og samhørighed med og integration i det danske samfund.

Stk. 5. Dagtilbud skal i samarbejde med forældrene sikre en god overgang til skole ved at udvikle og understøtte grundlæggende kompetencer og lysten til at lære. Dagtilbud skal i samarbejde med skolerne skabe en sammenhængende overgang til skole og fritidstilbud.

Hvordan:

Læringsbegrebet skal opfattes bredt. Læringen sker både gennem spontane oplevelser og gennem leg og ved, at personalet skaber eller understøtter situationer, der giver børnene mulighed for fornyelse, fordybelse, forandringer og erfaring.

Legen betragtes som fundamental, og barn/barn relationen anses som central for barnets læring og udvikling. Barnet er selv medskabere af sin hverdag, det vil sige, at det indgår i et aktivt samspil med omgivelserne, ud fra de forudsætninger barnet har på det givne tidspunkt.

Personalets rolle:

Det er vigtigt at være bevidst om, at det er personalet, der gennem deres daglige pædagogiske praksis skaber kulturen i daginstitutionen. Personalet er i en magtsituation i forhold til børnene. Det betyder, at personalet skal være yderst opmærksomt på, hvordan de bruger deres magt, og hvordan de inddrager børnene som aktive medspillere i hverdagen. Derfor skal fokus rettes imod personalets relationskompetencer, da de er af afgørende betydning for barnets trivsel og udvikling.

Personalet skal indgå i et aktivt samspil med barnet, hvor det støtter, leder og udfordrer barnets læring. Personalet skal gennem refleksion over egen praksis sikre, at der bliver sat fokus på alle barnets potentialer og kompetencer.

Dokumentation og evaluering:

Et systematisk og metodisk arbejde forudsætter didaktisk tænkning. Didaktik kan defineres som systematisk planlægning og evaluering af det pædagogiske arbejde, hvor der arbejdes med mål, midler og indhold.

Vi vil i Rødning Børnehave dokumentere og evaluere de pædagogiske læreplaner ved hjælp af SMTTE modellen, som er en overskuelig model, der beskriver sammenhængen mellem aktiviteten og de opsatte mål.

OVERGANGE FRA DAGPLEJE TIL DAGINSTITUTION

MÅL	TILTAG	TEGN
At dagplejen i det omfang, det er hensigtsmæssigt gør brug af institutionens fysiske faciliteter og faglige kompetencer.	<ul style="list-style-type: none">• At dagplejen kommer på ugentligt besøg i bh og bruger de udendørs faciliteter.• Som medarbejder tilstræber personalet i bh at søge/ skabe kontakt til dagplejere og børn på besøgsdagen.• Lave fælles arrangementer.	<ul style="list-style-type: none">• Tryghed ved starten i børnehaven – både for forældre og barn.• Vi har et forhånds kendskab til barnet og det giver os et bedre pædagogisk arbejdsgrundlag.
At der i forbindelse med overflytning fra dagpleje til dagtilbud sker et tæt samarbejde, således at det enkelte barn oplever overgangen som en passende udfordring.	<ul style="list-style-type: none">• Overleveringsmøde ml. bh og dagplejeren. Evt. den tilsynsførende ved særlige behov.• Besøg af dagplejeren med fokus på det barn, der skal starte - evt. flere besøg. Pædagogen, som skal modtage barnet i bh, skal være til stede ved besøg og ved opstart.• Genvisit ved dagplejen efter en måneds tid. Man medbringer kun få børn !• Der laves en skriftlig manual over den procedure der følges, når der modtages børn.• Velkomstbrev til nyt barn og følgebrev til forældrene om børnehavens dagligdag og rutiner.	<ul style="list-style-type: none">• Tryghed ved starten i børnehaven – både for forældre og barn.• Vi har et forhånds kendskab til barnet, og det giver os et bedre pædagogisk arbejdsgrundlag.

OVERGANGE FRA DAGINSTITUTION TIL SKOLE

MÅL	TILTAG	TEGN
<p>At der i forbindelse med skolestart sker et tæt samarbejde mellem daginstitution og skole, således at det enkelte barn oplever overgangen som en passende udfordring.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Bh klasselederen besøger bh og orienterer forældrene om, hvilke krav der stilles til børnene. Samtidig fortæller SFO lederen om deres hverdag. • Besøg i børnehaveklassen. • SFO'en besøges. • Flere fællesarrangementer. • Overleveringsmøde med relevante personer. • Opfølgingsmøde om efteråret. 	<ul style="list-style-type: none"> • Børnene er forventningsfulde og trygge ved starten i mini SFO. • At skolen har et forhånds kendskab til barnet, og det giver dem et bedre pædagogisk arbejdsgrundlag. • Vi får feedback på vores pædagogiske arbejde.

BØRN MED SÆRLIGE BEHOV

MÅL	TILTAG	TEGN
<p>At barnet, så vidt det er muligt og hensigtsmæssigt, rummes i dagtilbuddet eventuelt med særlig støtte.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • At lave små grupper i det omfang, det kan lade sig gøre evt. på tværs af stuerne • Gå ind og vurdere i hvert enkelt tilfælde, hvor rummelige vi kan være. • Lave små justeringer i hverdagen, som gavner barnet. 	<ul style="list-style-type: none"> • Børnene bliver gladere/tryggere i mindre grupper. • At konfliktniveauet sænkes. • At der bliver igangsat målrettede pædagogiske tiltag. • Tilfredse forældre, som smitter af på børnene.
<p>At barnets problemer løses i samarbejde mellem dagtilbuddet og forældrene. I det omfang, det ikke lader sig gøre, skal dagtilbuddet vurdere, om betingelserne for at drøfte barnet i trivselsteamet eller foretage underretning til de sociale myndigheder foreligger.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • At forældrene inddrages på et meget tidligt tidspunkt • At dialogen omkring barnet er åben og konstruktiv. • Indkalde til samtale med teamet. • At underrette de sociale myndigheder. 	<ul style="list-style-type: none"> • At der afholdes forældre-samtaler. • At personalet tør tage ansvar og handle, når de oplever et barn, der mistrives.

BARNETS ALSIDIGE PERSONLIGE UDVIKLING

MÅL	TILTAG	TEGN
At styrke børnenes alsidige personlige udvikling og deres evner til at indgå i sociale fællesskaber.	<ul style="list-style-type: none"> • At børnene lærer at sige deres egen mening og fortælle, hvad de kan lide og at kunne sige fra. • At de voksne er gode rollemodeller. • At give børnene muligheder frem for begrænsninger. • At de voksne møder børnene med anerkendelse. • At børnene lærer sociale spilleregler. • At pædagogerne vejleder forældrene ved f.eks. at afholde forældresamtaler. 	<ul style="list-style-type: none"> • At barnet lærer at sige til og fra over for kammerater og de voksne. • At børnene tager imod nye udfordringer. • At børnene trives sammen med hinanden.
At det enkelte barn oplever sig som værende værdifuld med kendskab til egne stærke og svage sider.	<ul style="list-style-type: none"> • At barnet tør stå frem og fortælle om egne oplevelser, forslag og ideer. • At barnet får alderssvarende medbestemmelse. • At give det enkelte barn mulighed for at udvikle og styrke sine potentialer ved at give dem forskellige tilbud og valg. • At de voksne giver positiv respons og er anerkendende i deres tilgang til barnet. 	<ul style="list-style-type: none"> • At turde rejse sig op i en gruppe og sige sin egen mening. • At barnet er med til at træffe beslutninger, der omhandler dets hverdag. • At børnene møder anerkendende og inkluderende voksne.
At hjælpe børnene med at formulere egne behov og grænser på en konstruktiv måde samt lære dem at respektere og anerkende andres behov og grænser.	<ul style="list-style-type: none"> • At lære børnene, at vi er forskellige og respektere hinandens forskelligheder. • At de voksne er inkluderende i deres tilgang til barnet. • At barnet lærer at aflæse de andre børn gennem kropssprog/sprog. • At de voksne vejleder og guider børnene i en konfliktsituation - hvis vi skønner, der er behov for voksen indblanding. • At give børnene de rette "værktøjer", så de kan løse konflikter. 	<ul style="list-style-type: none"> • At barnet kan se, at andre mennesker kan have andre ønsker, behov og grænser. • At børnenes konfliktniveau falder. • At der er færre børn, der slår hinanden. • At børnene tager hensyn til hinanden. • At børnene prøver at klare enkelte konflikter selv, • At børnene lærer at aflæse følelser hos hinanden,

SOCIALE KOMPETENCER

MÅL	TILTAG	TEGN
At lære børnene at være aktive medspillere i fællesskabet samt introducerer dem i demokratiske processer.	<ul style="list-style-type: none"> • At vi lytter til børnene og forsøger at respektere børnenes leg. • At børnene får ansvar og praktiske opgaver, så fællesskabet kan fungere. • At lære børnene at hjælpe sig selv og hinanden. • At vi lærer børnene at acceptere fælles beslutninger, og at de kan forstå konsekvensen heraf. 	<ul style="list-style-type: none"> • Børnene bliver engagerede og aktive medspillere i dagligdagen. • Børnene vokser med opgaven. • Børnene får mere selvværd og selvtillid. • Børnene har forstået budskabet og agerer herefter.
At lære børnene at skelne imellem, hvornår de har frihed til at træffe egne valg, og hvornår hensynet til fællesskabet kræver enten fælles ansvar eller voksen ansvar.	<ul style="list-style-type: none"> • De voksne går i dialog med børnene. • Ved at tilbyde børnene alderssvarende medbestemmelse. 	<ul style="list-style-type: none"> • At børn og voksne respekterer et anderledes valg. • At børnene får reelle valgmuligheder.
At børnene oplever tryghed og tillid i deres relationer til andre børn og voksne.	<ul style="list-style-type: none"> • At vi støtter op om børnenes venskaber. • Vi voksne har tid til nærvær og fordybelse. 	<ul style="list-style-type: none"> • Barnet får nye kammerater/venner, som de leger med hjemme og i bh.
At børnene anerkendes og respekteres som de personer, de er og oplever, at de hører til.	<ul style="list-style-type: none"> • At give det enkelte barn selvværd ved at se og fremhæve de positive sider ved barnet. 	<ul style="list-style-type: none"> • At barnet trives og udvikler sig alderssvarende.
At børnene er i stand til at knytte venskaber og er ansvarlige over for sig selv og fællesskabet.	<ul style="list-style-type: none"> • At give børnene medbestemmelse i dagligdagen. • At børnene får mulighed for at mødes på tværs af stuerne. 	<ul style="list-style-type: none"> • At børnene tager initiativ til at skabe egen leg/opgaver. • At børnene har en bedste ven.

SPROG

MÅL	TILTAG	TEGN
At støtte børnenes interesse for tegn og symboler, bogstaver og tal, rim og remser samt rytmer.	<ul style="list-style-type: none"> • Vi bruger sange, rim, remser, oplæsning og fortælling. De voksne vil være tydelige i deres sprog og sætte ord på det, de gør. • Vi vil igennem leg introducere børnene til tal og bogstaver. 	<ul style="list-style-type: none"> • At børnene selv synger de sange, de har lært og bruger de rim, som bruges i børnehaven. • At børnene genkender tal og bogstaver og bruger dem i hverdagen. • At ordforrådet styrkes. • At børnene fortæller om børnehaven i hjemmet og omvendt.
At give børnene mulighed for at udvikle deres sprog gennem leg og dagligdags aktiviteter.	<ul style="list-style-type: none"> • Vi lytter til børnene og går i dialog med dem. • Vi er anerkendende i vores tilgang. • Vi hjælper med at sætte ord på i konfliktsituationer. 	<ul style="list-style-type: none"> • At børnene bruger sproget i legen. • At børnene løser deres konflikter verbalt. • At børnenes ordforråd øges.
At udfordre børnene til at udtrykke sig på mange forskellige måder og ved hjælp af forskellige kommunikationsmidler.	<ul style="list-style-type: none"> • Vi opfordrer børnene til at udtrykke sig kreativt ved at bruge det kreative værksted. • Vi synliggør forskellige former for kommunikation bl.a. ved at have fokus på mimik, kropssprog og stemmeleje. 	<ul style="list-style-type: none"> • At børnene bruger dialogen. • At rolle legene understøttes at sproget. • At børnene kan fortælle om fantasi ting.

KROP OG BEVÆGELSE

MÅL	TILTAG	TEGN
At børnene har mulighed for kropslig udfoldelse både ude og inde.	<ul style="list-style-type: none"> • Ude - at der er gynger, balancepæle og rutschebaner samt mulighed for at klatre. • At der er ujævnt terræn, cykler i forskellige udgaver og bolde. • At legepladsen er indrettet med græsareal. • Vi bruger gymnastiksalen på skolen 1 gang om ugen. • Vi bruger søen, skoven, sportspladsen m.m. • 1 gang om ugen har vi en "ude af huset" dag. 	<ul style="list-style-type: none"> • At vi ser sunde og glade børn, der trives med fysisk udfoldelse. • At børnene tør udfordre sig selv og afprøve egne grænser, • At børnene efterlyser fysisk aktivitet og brugen af hallen og nærområdet.
At udvikle børnenes bevidsthed om krop og bevægelse som et redskab til at udforske/erobre verden.	<ul style="list-style-type: none"> • At vi som voksne er initiativtagere og aktive medspillere i børnenes fysiske udfoldelser. • At vi udvikler børnehaven ved bl.a. at indrette nye og anderledes legehjørner både ude og inde. 	<ul style="list-style-type: none"> • At hele ude arealet udnyttes til kropslig udfoldelse. • At de voksne er spredt på legepladsen.

At børnene tilegner sig viden om og indsigt i, hvordan kroppen fungerer og forstår betydningen af sundhed og velvære.	<ul style="list-style-type: none"> • At vi laver et projekt om krop og bevægelse og sund kost. • At vi fokuserer på kostens betydning for børnenes mentale og fysiske velvære. • At vi opfordrer forældrene til at give deres børn sunde madpakker med. • At vi i samarbejde med forældrene har fokus på, hvad der serveres til børnefødselsdagene 	<ul style="list-style-type: none"> • At børnene bliver mere bevidste om og lægger mærke til, hvad der er godt for dem. • At sukkerindholdet i maden sænkes. • At der ikke serveres så meget kage og slik til fødselsdage.
At børnene udvikler forståelse for eget og andres kropssprog.	<ul style="list-style-type: none"> • At arbejde med trin for trin. • At vi snakker med børnene om, at nogen ser glad eller sur ud m.m. • Vi laver nogle små øvelser og lege med børnene, hvor de spiller de forskellige sindstilstande 	<ul style="list-style-type: none"> • At børnene bliver bedre til at aflæse hinandens signaler. • At børnene bliver mere omsorgsfulde og tager hensyn til hinanden.

NATUREN OG NATURFÆNOMENER

MÅL	TILTAG	TEGN
At give det enkelte barn oplevelser, der udvikler glæde, respekt og forståelse for naturen.	<ul style="list-style-type: none"> • Ved at bruge naturen i dagligdagen og snakke om de ting, vi møder på vores vej (insekter, planter, dyr, spor m.m). • Ved at arbejde med projekter. • Vi lærer børnene at færdes i naturen og gøre rent efter sig. • Vi lærer børnene at udvise respekt for dyr og planter. • Vi snakker om årstiderne og være ude i alt slags vejr. 	<ul style="list-style-type: none"> • At børnene stiller spørgsmål, udviser interesse og glæde ved at opholde sig i naturen. • At børnene viser respekt og forståelse samt genkender dyr og planter. • At både børn og voksne udstråler glæde ved at opholde sig i naturen – uanset vejr og vind.
At bruge naturen til fysiske udfoldelser.	<ul style="list-style-type: none"> • At børnene får lov til at klatre, kravle og blive beskidte. 	<ul style="list-style-type: none"> • At børnenes motorik styrkes. • At børnene selv finder på nye lege i naturen.
At børnene lærer naturen at kende med alle sanser, og at de oplever naturen som kilde til inspiration for leg, oplevelser, udforskning og viden.	<ul style="list-style-type: none"> • At give børnene mulighed for at bruge sanserne. 	<ul style="list-style-type: none"> • At børnene finder på nye lege. • At børnene er nysgerrige og udfordrer de voksnes viden.
At bruge naturens produkter i det daglige pædagogiske arbejde.	<ul style="list-style-type: none"> • At materialerne er let tilgængelige. • At børnene indsamler materiale, når de er på tur. 	<ul style="list-style-type: none"> • At børnene bruger deres fantasi og er kreative.

KULTURELLE UDTRYKSFORMER OG VÆRDIER

MÅL	TILTAG	TEGN
<p>At børn får mulighed for at møde og afprøve sig selv i forhold til et bredt spekter af kulturelle udtryksformer.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • At børn får kendskab til den danske kultur og andre kulturer. • At lære børnene at færdes i den daglige "arena" (eks. i hjemmet, i børnehaven, på biblioteket, i bussen). • At vi fastholder traditioner. • At vi viser børnene forskellige former for kunst. • At vi læser eventyr, laver rim og remser og synger. • At børnene får mulighed for at opleve nærmiljøet. 	<ul style="list-style-type: none"> • At børnene får en forståelse for forskelligheder. • At børnene ved, hvordan man færdes i og udenfor børnehaven. • At børnene lærer at respektere andres udtryksmåder og forskelligheder.
<p>At børn har adgang til materialer, redskaber og moderne medier, som kan give oplevelser og bidrage til børns skabende aktiviteter.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • At vi giver børnene mulighed for forskellige udtryksformer ved at give dem let adgang til forskellige materialer (bøger, maling, farver, papir, træ, lim, genbrug o.lign.). • At den voksne er fysisk tilstede. 	<ul style="list-style-type: none"> • At vi udstiller børnenes kunst på en æstetisk måde. • At vi gennem forskellige former for dokumentation formidler børnenes dagligdag. • At børnene oplever tryghed ved brug af forskellige medier.
<p>At børn får lejlighed til at deltage i og få viden om kultur, kulturhistorie, traditioner og kunstneriske tilbud</p>	<ul style="list-style-type: none"> • At børnene får kendskab til egen kultur ved at følge og fastholde danske traditioner. • Vi tager på tur til eks. teater, bibliotek, museum m.m. 	<ul style="list-style-type: none"> • At børnene snakker om de ting, de oplever. • At de er interesserede. • At de stiller spørgsmål.